

Iskolakert-terápiás kert beszámoló

2022/2023. tanév

Összeállította: Baán Jánosné intézményvezető-helyettes

Az iskolakert működtetésével egyik fő célunk a társadalmi integráció elősegítése, oly módon is, hogy a praktikus ismeretek átadásával az önellátást, önfenntartást elősegítő gazdálkodás megvalósításához járulunk hozzá és feladatunknak érezzük még ezen keresztül is az egészséges életmód kialakításának ösztönzését.

A készségfejlesztő intézményegység egyik képzési területe a palántanevelés, mely a későbbiekben megélhetési forrást jelenthet a közép súlyos értelmi fogyatékos fiatalok számára, akik más munkatevékenységbe nem tudnak eredményesen bekapcsolódni. Tanulóink tantervi keretek között a mag elültetésétől kezdődően tudják végig kísérni a növény fejlődését egészen a felhasználásig. Az udvaros, valamint a kert-és parkápoló tevékenységek végzéséhez, a szakmatanulás alapjainak elsajátításához is gyakorlati terepet biztosít az iskolakert.

Az iskolakertben végzett munka során erősödik a tanulóknak a fenntarthatóság, környezettudatosság területén a szűkebb és tágabb környezet megóvásának igénye, megismerik és megtanulják elkerülni a környezetet károsító tevékenységeket. Megtanulnak odafigyelni a mindennapi életben az anyagokkal, energiával történő takarékosagra, igényeiket a szükségleteikhez és lehetőségeikhez igazítani. Az elméleti tudás tevékenységeken keresztül megfigyelésre, felismerésre ad miközben növekszik természettel szembeni felelősségérzet.

birtokába gyakorlati jutunk el. Számtalan összefüggések lehetőséget a tankert bennük az élő kötelezettségvállalás,

Önmagában a friss levegőn végzett kerti tevékenység is fejlesztő és terápiás jellegű célokat szolgál, a kertet, mint terápiás eszközt használjuk. A sajátos nevelési igényű tanulók körében számtalan előnyét ismerjük már, így céltudatosan egyénre szabottan osztjuk meg a feladatokat is. Nagyon fontos kiemelni, hogy a fizikai erőnlét, állóképesség, mozgáskoordináció, finommotorika fejlődésén keresztül akarati tulajdonságok fejlődéséhez is hozzájárul, hiszen kitartásra ösztönöz. Javul a figyelemkoncentráció, a megfigyelőképesség, az idegrendszerre gyakorolt pozitív hatása révén feszültségoldó. A magatartásproblémával küzdő, viselkedészavaros tanulók megszokják, hogy komolyan kell venni a szabályokhoz való igazodást főként a szerszámok használatánál a balesetek, sérülések elkerülése érdekében. Megtanulnak alkalmazkodni másokhoz, mert felismerik a felelősséget nemcsak saját, hanem társaik testi épségének megóvásáért.

Szabályok diktálják a tervezést, a munkálatok ütemezését. Az évszakokhoz, hónapokhoz való alkalmazkodás lehetőséget biztosít az idői orientációs képesség fejlesztésére. A vetőmagok csomagolásán lévő tájékoztató alapján a tanulók készítik el a vetemény naptárt és beszélnek meg, szervezik a soron következő feladatokat. Az időjárással kapcsolatos megfigyeléseik számtalan környezeti, a növénytermesztést befolyásoló összefüggés feltárására ad módot. Mind e közben megszokják, hogy rendszeres tevékenykedést, odafigyelést kíván a növények gondozása.

„Naptárhasználat során próbáltunk eligazodni az időben és jelölte minden tanuló a saját naptárjában az aktuális kerti munkákat.

- Idén bevezetésre került az osztályban egy új saját készítésű eszköz, ami minden hónapban jelöli a tanulók számára az elvégzendő kerti feladatokat. Ez a*

reggeli beszélgetőkörhöz kapcsolódott, ami segíti a tanulók kerti ismereteinek elmélyítését, beépítését a mindennapjaikba.” (KF1 beszámoló – Ángyánné Kesztyüs Andrea gyógypedagógus)

A nehezen tanuló diákok gyakorlatiasságukról, ügyességükről adhatnak számot és tűnhetnek ki a többiek közül, mely sikerélmény egyben az önbizalmukat, önértékelésüket növeli. A jól végzett munka közben azonban rengeteget tanulnak úgy, hogy mindezt nem érzik megterhelőnek. A lehetőség adott, hogy a képességeiknek megfelelő munkafolyamatokba kapcsolódjanak be, ezt gyakran közösen döntenek el nagyon jól felismerve a képességbeli korlátokat, mindehhez empátia, tolerancia szükséges. Tapasztaljuk, hogy fejlődés mutatkozik az együttműködési és kommunikációs készség területén. Egymástól is sokat tanulnak, társaikat figyelmeztetik a szabályok betartására. A kooperatív együttműködés egyik, talán legfontosabb hozadéka, hogy megtanulnak együtt örülni a közösen létrehozott értéknek, megtanulják óvni, védeni és nem utolsó sorban létrehozni azt.

„Ősz végén az ásással pihenőre előkészített állapotban hagytuk a kertet és a magaságysokat. A konyhakert mellett a virágosládákban, virágoskertben levő növényekről is gondoskodunk. Az ősszel kinti virágosedényekbe virághagymákat (tulipán, krókusz, nárcisz, frézia) ültettünk, azzal a céllal, hogy szaporítani tudjuk a növényeket, ezzel is szépítve az iskola udvarát. Kora tavasszal is ültettünk balkonládákba virághagymákat.”(KF2 beszámoló - Bekk Judit gyógypedagógus)

Intézményünkben egy vak kislány is tanul. A fehér bot használatának kezdő lépéseit az iskolakertben tette meg fejlesztve ezáltal a téri orientációs képességét, segítve a tájékozódást. A magaságysok elhelyezése lehetőséget biztosít számára, hogy közöttük sétáljon és magasságuk révén kellő irányítással a kerti tevékenységekből is kivegye részét - tapintással szerezzen ismereteket az őt körülvevő környezetről és illatról, ízről is képes legyen a növények

beazonosítására, megismerje a természet hangjait. Ez a kislány az intézményünkbe kerülve a fű érintésétől is megijedt, mára már elmúltak ezek a félelmek és boldog, ha kint tartózkodhat a kertben, közel a természethez, ami mindig tartogat számára új „varázslatot”. Elkészített óravázlat minták tanúsítják, hogy bár más érzékelési csatornára hagyatkozva, de megfelelő módszerekkel milyen sokrétűen lehet foglalkoztatni, tanítani a látássérülése ellenére (melléklet: óravázlat 1.).

Iskola udvarán központi helyet foglal el a taposó ösvény, mely kifejezetten terápiás célra készült. A talp stimulálására szolgáló természetes anyagokkal lett feltöltve – különböző méretű gömbölyű kavicssal, mulccsal, fakoronggal, lávakővel és homokkal.

Erősíti az immunrendszert, jó hatással van az idegrendszerre, lépegetés hatására az egymáson elmozduló anyagok javítják az egyensúlyérzékelést. Használata során a gyerekek megtanulják szóban kifejezni az érzeteket. Az ösvényt a négy évszak tematikája alapján ültetett növények szegélyezik.

Az egyensúlyozó-pálya kialakítása eltérő magasságban leásott, valamint elfektetett akácrönkökből készült. A pálya sikeres teljesítésével nő az önbizalom, és nevében is benne van, hogy az egyensúlyérzet fejlődéséhez járul hozzá. A testnevelés órák és sportversenyek közkedvelt ügyességi akadálypályája.

A magaságyast „örökbefogadó” osztályok tanulói saját maguk készítik el az általuk ültetett konyhakerti növényeket jelölő feliratokat.

„Az elvetett magok elé a tanulók kis táblácskákat is készítettek, mely segíti őket az eligazodásban.

- Később ezek kikerülnek a magaságyásokba is, hogy a tanulók ezzel memorizálják a konyhakerti növények elnevezését.” (KF1 beszámoló - Ángyánné Kesztyüs Andrea gyógypedagógus)*

Az osztályok között egyeztetésre kerül sor, annak érdekében, hogy minél változatosabb növényfajtákat ismertessünk meg a gyerekekkel.

A komposztálóra is felkerült a tájékoztató felirat, hogy mi kerülhet bele és mi nem.

„Új témaként került be a kerti ismeretek körébe nálunk a komposztálás. Nagyon sokat foglalkoztunk a témával, kisfilmeket, videókat néztünk róla, majd megbeszéltük a látottakat. Többféle feladat elvégzésével (igaz-hamis, szövegkiegészítés, kérdezz-felelek, totó, szójátékok, szókeresők) mélyítettük a megszerzett tudást, majd laminált szókérttyás feladattal ismételtük át többször is, hogy mely anyagok alkalmasak komposztálásra és melyek nem.

- Egy laminált ismertető tábla kikerült az iskolai komposztáló mellé is, egyelőre csak olvasható formában, ez majd bővíthető a képes változattal is olvasni nem tudó tanulók számára.” (KF1 beszámoló - Ángyánné Kesztyüs Andrea gyógypedagógus)*

Marcali Hétszínvirág Általános Iskola, Készségfejlesztő Iskola,
Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény
8700 Marcali, Petőfi u. 36.

„2023. március 8-án a Készségfejlesztő 1. és 2. csoport tanulóival, pedagógusaival és pedagógiai asszisztenseivel látogatást tettünk a MTKSZ Marcali és Térsége Közszolgáltató Nonprofit Kft. Hulladékfeldolgozó telepén... Megtudtuk, hogy erre a telepre 31 településnek a „fekete kukáiból” gyűjtik és ürítik a szemetet, amit szétválogatnak, és újra hasznosításra felaprítanak. Sok érdekes dolgot hallottunk, mint pl. azt, hogy a felaprított hulladék fűtőanyagként, vagy cement alapanyagként hasznosul újra. Csarnokban végignéztük a hulladék útját... Láthattuk, hogy a műanyag-, papír- és fém hulladékot (sörös doboz, energiatál doboza stb.), hogyan bálázzák össze, majd kamionra rakja a targonca és elszállítják. Miután mindent végig néztünk következett a legizgalmasabb rész. Gyerekek beülhettek a munkagépekbe, s megfigyelhették hogyan dolgozik a gépkezelő...sok érdekességet tudhattunk meg a hulladék útjáról.” (Bekk Judit gyógypedagógus beszámolója)

Feladatunk van bőven. Minden évben elvégezzük a növények pótlását. A fűszer-és gyógynövénykert fejlesztésre szorul ennek kínálatát tavasszal szükséges még bővíteni, valamint a virágok ültetését, telepítését sem hagyjuk abba, hogy a beporzó rovarokat ide csalogassuk.

„Tavasszal is vár ránk feladat bőségesen. Március hónapban kezdve a kora tavaszi munkálatokat első teendőnk a talaj előkészítése volt. Virágföldet kevertünk össze kerti földdel és hamuval a talajfertőtlenítés miatt. Ez a föld a palántamagoncok táptalajául szolgál. Majd palántázó-edényeket készítünk házilag tojástartóból. Ez azért is környezettudatos megoldás, mert a földbe ültetve majd a palántát a papír lebomlik. Következő munkafázis a magvak beáztatása majd a magoncok elvetése lesz. Vetni fogunk paprika, paradicsom, fejes káposzta, uborka, saláta és karfiol magot.” (KF2 beszámoló - Bekk Judit gyógypedagógus)

Régi, már kidobásra szánt farostlemezekből készítünk kedves figurákat a magaságyások díszítésére. A munka már elkezdődött, ezzel szeretnénk még hangulatosabbá tenni kertünket.

„Az iskolakert segítséget nyújt több tantárgy, több témakörének (Számolás-mérés/mértékegységek, mennyiségek, műveletek/, Környezet-és egészségvédelem, Kommunikáció, Állampolgári ismeretek, Életvitel és gyakorlat) tanítása során. Általa lehetőségünk nyílik megszemlélni, cselekedtetve tanulni azt, ami elméletben elhangzik.” (KF2 beszámoló – Bekk Judit gyógypedagógus)

A nagy melegben a fűzfa árnyéka teszi lehetővé a szabadlevegőn megtartott tanítási órákat. A természet hangjaival átítatott tanórák élményekben gazdagok. A homokozó segíti a betűkírásának gyakorlását és domborzati terepasztalként is szolgál. Az elkövetkező időszak egyik feladata az iskolakerti tanterem kialakítása, felszerelése, hogy bármely tanítási óra megtartására alkalmassá tegyünk.

Régi:

Új:

Tervünk megvalósításához ismét az Iskolakertekért Alapítványtól kaptunk segítséget, amit ezúton is köszönünk. Így sikerült további padokat, asztalokat és tárolót vásárolni a régiék mellé. Jelenleg kényelmes elhelyezkedést biztosítanak a padok, asztalok a tanuláshoz kisebb és nagyobb tanulóink számára is. Még kihelyezünk egy táblát, hogy ne kelljen a tanterembe visszamenni, ha éppen erre van szükség. A tárolóban védetten tudjuk tárolni mindazokat az eszközöket, melyek az udvari tanterem használatát segítik.

Mellékletként néhány óravázlatot és tanításhoz, foglalkozáshoz készített eszközt mutatunk be, melyeket az iskolakert-terápiás kert inspirált.

Óravázlat 1. (Bojtorné Király Márta gyógypedagógus):

ÓRAVÁZLAT

Téma:

A fűszerkert és fűszernövények adta lehetőségek halmozottan fogyatékos (vak és középsúlyos fokban értelmi sérült) tanuló fejlesztése során

FELADAT SZÁMA	TEVÉKENYSÉGEK	FEJLESZTENDŐ TERÜLETEK	SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK	MEGJEGYZÉS	IDŐKERET
1.	<u>Melyik testrész?</u> Megnevezi a tanuló, hogy melyik testrészét érintettük adott növény levelével. Majd a saját testén érinti meg a kért testrészt a növénydarabbal.	- kinezetikus észlelés - testséma	mentalevelek		5 perc
2.	<u>Párosítás</u> Szaglás segítségével a tanuló megkeresi a két azonos fűszernövényt	- szaglászós észlelés - finommotorika	szegfűszeg rozmaringág kakukkfű ágacska levendula ágak menta levelek		10 perc
3.	<u>Kakukktójas – játék</u> Szaglás útján a tanuló kiválasztja az oda nem illő fűszernövényt	- szaglászós észlelés - finommotorika	szegfűszeg rozmaringág kakukkfű ágacska levendula ágak menta levelek	3 azonos, egy különböző növény	5 perc

4.	<u>Rakd ki ugyanígy!</u> A tanuló 4-5 elemű sort minta után kirak tapintás segítségével	- tapintásos észlelés - szerialitás - számlálás	szegfűszeg rozmaringág kakukkfű ágacska levendula ágak menta levelek		10 perc
5.	<u>Összehasonlítás</u> Két – két tárgy közül kiválasztja a tanuló az utasításnak megfelelőt.	- gondolkodás: összehasonlítás - tapintásos észlelés - relációs szókincs aktiválása	ágak, öntözőkannák, apró szerszámok	rövidebb – hosszabb nehezebb – könnyebb üres – tele van	5 perc
6.	<u>Mondókázás</u> Ismert / tanult mondóka szövegét mondja és közben a megfelelő tárgyat tapintja	- szerialitás - napok nevei - kommunikáció - hallási emlékezet - tapintásos észlelés	makk, műanyag virágcserep földdel, kis öntözőkanna,	Hétfőn egy szem ... kezdetű mondóka	5 perc
7.	<u>Jól hallod?</u> Két – két azonos fűszerrel megtöltött kapszula kiválasztása hallás alapján.	- hallási észlelés - emlékezet - hallási differentiálás	kindertojás - kapszulák, borsszemek, köménymagok, őrölt fűszer, mustármagok		5 perc
Össz.:					45 perc

További ötletek:

- *növény nevének hangoztatása olvasás órán*
- *mennyiségek leszámítása számolás órán*
- *tájékozódás kommunikáció órán (alatt – fölött, jobbra – balra...stb.)*
- *növények elhelyezése a hatrekeszes dobozban*
- *dalok tanulása növényekről*

ÓRAVÁZLAT

„Levendulás” a Marcali Terápiás kertben

Levendula felhasználási lehetőségei a Készségfejlesztő Iskolában

3X 45 perces gyakorlati tanóra

Óravázlat 2. (Bekk Judit gyógypedagógus):

Feladatok száma azért folyamatos, mert egymást követő óráról van szó.

Feladat száma	Tevékenység	Fejlesztendő területek	Eszközök	Idő	Megjegyzés
1.	Milyen a levendula? (színe, illata) Rajzolj egy levendulát. (Körbe adjuk a levendulát: látás-szaglás)	-Észlelés (vizuális, taktilis, szaglási) - Kreativitás fejlesztése -Képzelőerő fejlesztése -Grafomotorikum fejlesztése	levendula, színes ceruza, ceruza, rajzlap	10 perc	
2.	Levendula szaporítása, ültetése, gondozása	-Környezettudatos nevelés -Praktikus készségek fejlesztése -Általános ismeretek fejlesztése -Feladattudat fejlesztése -Munkatempó fokozása -Önállóság növelése -Önbizalom fejlesztése -Beszédértés fejlesztése -Finommozgások összerendezettségének fejlesztése	Kerti eszközök: gereblye, védő kesztyű, kapa, ültetőfa, öntözőkanna	20 perc	Kertben megvalósuló feladat
3.	Levendula szedése (Mikor?), szárítása	-Környezettudatos nevelés -Praktikus készségek fejlesztése -Általános ismeretek fejlesztése -Feladattudat fejlesztése -Munkatempó fokozása -Önállóság növelése -Önbizalom fejlesztése -Beszédértés fejlesztése -Finommozgások összerendezettségének fejlesztése	metszőolló, olló, kötözőzsineg	15 perc	Kertben megvalósuló feladat
2. óra					
4.	Milyen gyógyhatása van a levendulának?	-Általános ismeretek bővítése -Kommunikációs készségek fejlesztése -Szókincsbővítés -Kifejezőkészség fejlesztése	-képek, elektronikus anyagok	25 perc	
4.	Levendula felhasználási területei (kozmetika, háztartás, konyha)	-Általános ismeretek bővítése	képek, elektronikus anyagok	20 perc	

		-Kommunikációs készségek fejlesztése -Szókincsbővítés -Kifejezőkészség fejlesztése			
3.óra					
5.	Levendula felhasználása házilag	Általános ismeretek bővítése -Kommunikációs készségek fejlesztése -Szókincsbővítés -Kifejezőkészség fejlesztése	képek, elektronikus anyagok	10 perc	
6.	Levendula tea és levendulapárna (illatosító) készítése házilag	-Kommunikációs képességek fejlesztése, -Beszéderősítés fejlesztése, -Figyelem fejlesztése (auditív), -Emlékezet fejlesztése, -Matematikai készségek fejlesztése, - Feladattudat fejlesztése, -Munkatempó növelése, -Finommozgások összerendezettségének fejlesztése, -Kifejező készség fejlesztése, -Praktikus képességek fejlesztése, -Önállóság fejlesztése, -Szociális képességek fejlesztése, Szókincsbővítés, Általános ismeretek bővítése	mérőkancsó, evőkanál, vízforraló, teaszűrő, vonalzó, filctoll, anyag, tű, cérna, olló, gombostű, szárított levendula	35 perc	

Óravázlat

Óravázlat 3. (Végh Dóra gyógypedagógus):

Időkeret	Az óra menete	Nevelési-oktatási stratégia			Megjegyzések
		Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök	
	A kikelt gyógynövényeket sorra vesszük. Miket ültetünk, milyen hatásuk ismert? A látássérült tanulóval végigtapintatjuk a gyógynövényeket. Tapintás után mondjuk is a növény nevét és, hogy mire használjuk.	megbeszélés tevékenykedtetés	FOM	gyógynövények	Figyelemfejlesztés Perceptuális érzékelés Taktilis észlelés
	A diákokkal meghallgatjuk az Alma együttes Fűszerbatyu c. számát. A gyerekeknek az lesz a feladatuk, hogy azokat a gyógynövényes kártyalapokat vegyék fel az asztalról, amelyek a dalban szerepeltek. A látássérült tanulót szóban kérdezzük, milyen növényekre emlékszik.	magyarázat tevékenykedtetés ellenőrzés	FOM	kártyalapok	Auditív emlékezet Vizuális emlékezet Szóbeli kommunikáció Megosztott figyelem

Időkeret	Az óra menete	Nevelési-oktatási stratégia			Megjegyzések
		Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök	
II. Fő rész					
	A tanulókkal egy emberrajzot készítünk csomagolópapíron. A látássérült tanulót körberajzoljuk. A testrészeket a papíron ábrázoljuk, meghozzá úgy, hogy a megfelelő szókártyát odaragasztjuk. Ezután a másik kártyán lévő gyógynövényeket a megfelelő helyre rakjuk aszerint, hogy mire fejt ki jótékony hatást, majd a kifejtett hatásokat alá gyűjtjük. Így végül lesz egy nagy gyógynövények hatása a szervezetünkre c. képünk, amelyet minden órán előveszünk.	Magyarázat tevékenykedtetés	CSOP	Csomagolópapír Ceruzák Szókártyák	Analízis, szintézis Grafomotoros fejlesztés Testséma fejlesztés
	A tanulókkal visszamegyünk a kertbe, szedünk a gyógynövényekből. A kamillából, a citromfűből valamint a kakukkfűből. A gyerekek feladata az lesz, hogy a három gyógynövényt megkeressék, ha megtalálták, akkor a látássérült tanuló is megtapintja, megszagolja és megmondja, hogy a három gyógynövény közül, melyik lehet az.	Magyarázat tevékenykedtetés	EM	Gyógynövények	Emlékezet Szelektív figyelem Taktilis érzékelés

Időkeret	Az óra menete	Nevelési-oktatási stratégia			Megjegyzések
		Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök	
II. Fő rész					
	A kiválasztott gyógynövényeket napon megszáritjuk a diákokkal, ennek mozzanatait eseménykártyákon kiválasztjuk és annak megfelelően járunk el. A látássérült kislánynak szóban mondjuk, hogy mit kell tenni a gyógynövényekkel, majd segítséggel végrehajtja őket.	Magyarázat tevékenykedtetés	FOM EM	Gyógynövények Eseménykártyák	Sorrendiség, időbeliség Vizuális figyelem
	A már korábban leszárított gyógynövényekből a diákokkal a konyhában teát főzünk. A gyerekek előkeresik a teakészítés hozzávalóit, képkártyákon sorrendbe teszik a teafőzés lépéseit. A látássérült tanuló, a poharakba beleteszi a korábban megszáritott gyógynövények részeit.	Magyarázat tevékenykedtetés	PM EM FOM	Eseménykártyák Lábas Bögrék Gyógynövények Citrom Cukor Evőeszközök	Sorrendiség Vizuális emlékezet

Időkeret	Az óra menete	Nevelési-oktatási stratégia			Megjegyzések
		Módszerek	Tanulói munkaformák	Eszközök	
III.					
	Az osztályba visszatérve a gyerekek egy új gyógynövénnyel a medvehagymával is megismerkedhetnek a medvehagymával. Az ebből készült pogácsát is elfogyaszthatják a tea mellé.				

Ötletként bemutatunk néhány iskolakerti témára épülő játékos foglalkoztató eszközt (Ángyánné Kesztyüs Andrea gyógypedagógus):

1. „Kinél van a...”

Nálam van a START.	Nálam van a kapa.
Kinél van a ?	Kinél van a ?
Nálam van a lapát.	Nálam van a hólapát.

2. Kerti eszközök: kép, szó, szótag, betű

				
kapa				
ka		pa		
k	a	p	a	
				
lapát				
la		pát		
l	a	p	á	t

				
ásó				
á		só		
á	s	ó		
				
seprű				
sep		rű		
s	e	p	r	ű

3. BINGÓ – játék:

BINGÓ

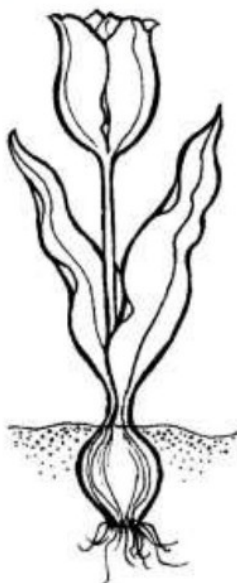
BINGÓ

4. Tavaszi „tulipános” feladatok különböző tantárgyakhoz:

Írd a rajz mellé a tulipán fő részeinek nevét!

hagyma levelek mellékgyökerek szár szirmok

Ültessünk tulipánokat!

1. ássuk fel és gereblyézzük el a talajt
2. egymástól kb. 10-15 cm távolságra ássunk 10-15 cm mély gödröket
3. a tulipánhagymákat hegyes végükkel felfelé helyeztük a lyukakba
4. földeljük el és öntözzük meg
5. terítsünk egy réteg mulcsot a talajra

Számold meg a folyamatokat az ültetés helyes sorrendje szerint!

- ___ öntözés
- ___ gereblyezés
- ___ gödrök helyének kimérése
- ___ ásás
- ___ hagymák elhelyezése
- ___ gödrök kialakítása
- ___ mulcsolás
- ___ elföldelés

Milyen eszközökre lesz szükséged? Húzd alá!

kés	öntözőkanna	olló	gereblye	tűkőr
	mérőszalag	ásó		satu
dobókocka	szék		ceruza	
ültetőfa	mulcsanyag			kesztyű

Játsszunk!

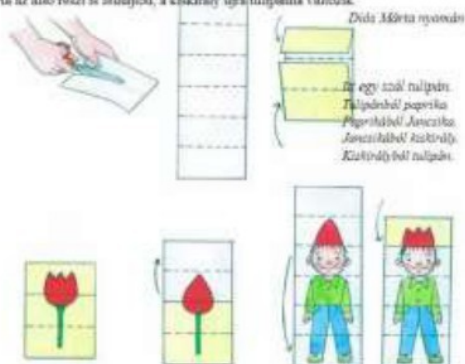
**Volt egyszer egy paprika,
paprikából Jancsika,
Jancsikából kiskirály,
kiskirályból tulipán.**

Tulipánból Jancsika

Hozzávalók: rajzlap, olló, színes ceruza

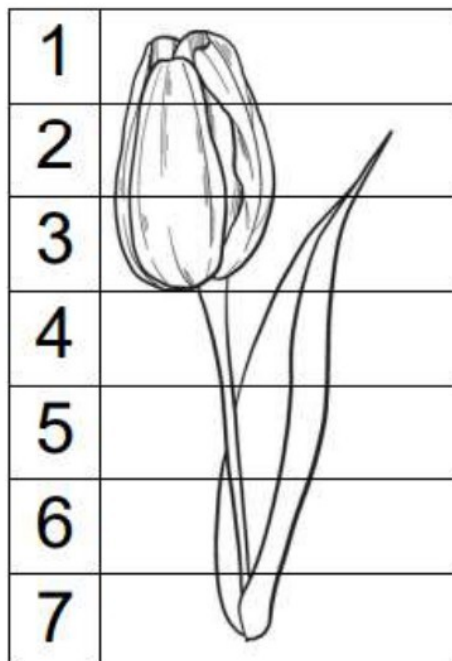
Az elkészítés menete:

1. Vágj ketté egy A 4-es rajzlapot függőlegesen!
2. Hajtogasd meg a papírsíkot hat egyforma részre!
3. A hajtásvonalak mentén hajtsd „középre” a felső egy, illetve az alsó két részt!
4. Rajzold meg a tulipánt a megadott módon!
5. Hajtsd ki a felső részt, a szélsőket ki paprikává a rajzolt!
6. Hajtsd le az alsó részt, a rajzold meg teljes magasságban Jancsikát!
7. Hajtsd le a felső részt, a megintod, Jancsikából kiskirály lesz!
8. Ha az alsó részt is felhajtsd, a kiskirály igazi tulipánná változik.

1. Készítsd el a megadott lépéseknek megfelelően a tulipánból előbújó Jancsikát!
2. Tanuld meg a mondókat! Mondd el társaidnak a lap nyitogatásával, majd csukogatásával!
3. Következzek! Milyen színűre érdemes rajzolni a tulipán virágát? Miért?

<http://oldalokonyv.hu/magyar-nyelv/ajtolas/10-feladat/nyelv-jancsikajel.html>

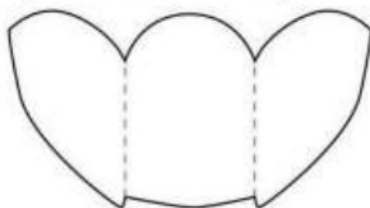
Tulipán anyák napjára

Hozzávalók:

- két oldalán színes karton
- hurkapálca
- lyukasztó
- ragasztó vagy ragasztópisztoly

1. A sablon alapján vágd ki a kartonból a tulipánt. Vonalzó mellett az olló tompa oldalával húzd át a hajtásvonalat, így szebben hajthatod előre két oldalról a tulipán szirmait. Vágj ki levélformát!

2. A hurkapálcát ferd le zöldre! Hagyd száradni!

3. Lyukasztóval (esetleg hegyes kisollóval) készíts lyukat az egymásra hajló szirmokra!

4. A tulipán belsejébe írd néhány kedves gondolatot, versidézetet anyukádnak, nagymamádnak vagy nyomtasd ki, és ragaszd be!

5. Ragaszd a hurkapálcára a tulipánt és a leveleket!

6. Szalaggal kösd össze a szirmokat!

<http://marcaliiskola.hu/36marcali-nyak-napjara-1216094>

Rajzold le is tulipánt!

<http://marcaliiskola.hu/36marcali-nyak-napjara-1216094>

Énekeljünk!

Hej, tulipán, tulipán,
teljes szegfű, szarkaláb,
tele kertem zsályával,
szerelemnek lángjával.
Nyisd ki rózsám kapudat,
hadd kerüljem váradat!
Rózsafának illatja,
az én szívem biztatja!

<https://www.youtube.com/watch?v=FjvDTgwFvvY>

5. Gyógynövények – tanórai feldolgozáshoz (Ángyánné Kesztyüs Andrea gyógypedagógus):

GYÓGYNÖVÉNYEK

Kamilla

A kamilla hatékony nyugtató, enyhíti a fejfájást, fertőtleníti, nyugtatja a bőrt. Teát, borogatást készítenek belőle, használják öblögetésre, inhalálásra is.

Hársfavrág

Nyugodt alvást biztosít. Görcsoldó és csillapítja a köhögést. Teát és borogatást is készítenek belőle.

Csipkebogyó

Sokféle vitamint tartalmaz, ezért erősíti a szervezetet. Teát, szörpöt és lekvárt is készítenek belőle.

Kakukkfű

Teaként segít a köhögés megszüntetésében, emésztési panaszok esetén is jó szolgálatot tesz. Használják külsőleg sebek fertőtlenítésére, ételek fűszerezésére is.

név	kép	hatás	felhasználás
kamilla		nyugtató fájdalomcsillapító fertőtlenítő bőryugtató	tea borogatás öblögetés inhalálás
hársfavrág		nyugtató görcsoldó köhögéscsillapító	tea borogatás
csipkebogyó		immunerősítő vitaminforrás	tea szörp lekvár
kakukkfű		köhögéscsillapító emésztésserkentő fertőtlenítő ételízesítő	tea fűszer borogatás

név	kép	hatás	felhasználás

